

 Räddningstjänsten Väst		PM10 Brand- och utrymningslarm	
Upprättad: 2018-09-01 Agnes Franzén Broholm	Reviderad:	Internt nr:	Giltigt t.o.m: Tillsvidare
Beslutad: 2019-03-05 Patrik Josefsson		Version: 1.0	Målgrupp: Internt och externt

Brand- och utrymningslarm

Detta PM syftar till att ge en sammanställning och tolkning av lagstiftning och övriga regelverk. Dokumentet presenterar räddningstjänstens generella syn inom angivet område. Lagstiftning är alltid styrande och åsidosätts inte av detta dokument.

Bakgrund och syfte

För att upptäcka en brand och påbörja utrymning så snabbt som möjligt kan ett brand- och utrymningslarm installeras. För att dessutom säkerställa en snabb släckinsats kan larmet vara kopplat till räddningstjänsten. Installation av ett automatiskt brand- och utrymningslarm görs oftast antingen för att det finns krav på det från myndighet eller försäkringsbolag, eller för att det finns en egenambition hos verksamheten.

Syftet med detta PM är att redovisa Räddningstjänsten Västs syn på brand- och utrymningslarm.

Omfattning

Beroende på av vilken anledning brand- och utrymningslarm installeras kan omfattningen variera. För att uppfylla Boverkets byggregler är det för vissa typer av byggnader och verksamhetsklasser krav på brand- och utrymningslarm. De verksamhetsklasser som har krav på brand- och utrymningslarm är 2B, 2C, 3B, 4, 5A, 5B och 5C. För verksamhetsklass 5D finns inga krav eftersom den ingår i byggnadsklass Br0 och ska dimensioneras analytiskt. Vilken typ av verksamhet som motsvarar respektive verksamhetsklass samt om larmet ska aktiveras automatiskt eller manuellt framgår i Tabell 1 nedan. Det finns också krav i arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2009:02 på utrymningslarm i arbetslokaler där det finns risk för olyckor.

Tabell 1: Verksamhetsklasser

Verksamhetsklass	Omfattar	Aktiveras
2B	Samlingslokaler för fler än 150 personer	Manuellt
2C	Samlingslokaler för fler än 150 personer med alkoholservering	Automatiskt och manuellt
3B	Gemensamhetsboenden	Automatiskt
4	Hotell, korttidsboende <i>Minst nio gäster eller minst fem gästrum</i>	Automatiskt och manuellt
4	Hotell, korttidsboende <i>Byggnad i enbart markplan med utgång direkt till det fria</i>	Manuellt
5A	Förskolor, fritidshem	Automatiskt

5B	Särskilt boende för personer med vårdbehov	Automatiskt och manuellt
5C	Vårdanläggningar	Automatiskt
5D	Fängelser, häkten	

Det finns risk för att bli inestängd vid brand i rum inom verksamhetsklass 1, 2A, 2B och 5C där personer kan vistas bakom stängda dörrar, som är beläget så att utrymningsväg endast kan nå genom passage genom korridor eller annat utrymme. Därför bör utrymningslarm som aktiveras med automatiskt brandlarm installeras även i dessa rum om

- rummet rymmer fler än 30 personer, eller
- rummet rymmer fler än tio personer och gångavståndet till närmaste utrymningsväg är över 10 meter.

Kravet gäller inte för utrymmen där man vistas endast tillfälligt.

Försäkringsbolag kan också ställa krav på brand- och utrymningslarm, antingen för att ge en viss försäkringspremie eller för att överhuvudtaget försäkra verksamheten.

Egenambition kan vara för att skydda sin egen fastighet eller andra ekonomiska värden.

Regelverk

Svenska Brandskyddsföreningen ger ut *Regler för brandlarm SBF 110*. Den senaste utgåvan benämns *SBF 110:8* och gäller från och med 2017-07-01 och ersätter *SBF 110:7* från och med 2018-07-01.

Anslutning

Anslutning av automatiskt brandlarm till Räddningstjänsten Väst ska ske enligt *Begäran om anslutning av automatiskt brandlarm till räddningstjänstens kommunsamordningscentral (KSC)*.

Det finns även ett antal förväntningar som bör vara uppfyllda för att anslutning ska ske. Dessa finns beskrivna i separat dokument *Automatlarmsanslutning till Räddningstjänsten Väst*.

Larmlagring

För verksamheter med risk för många onödiga larm kan det vara motiverat med så kallad larmlagring. Det innebär att istället för att larmet kopplas direkt till räddningstjänsten, och utrymningslarm aktiveras, så går det först ett larm inom organisationen vilket möjliggör undersökning av orsaken till larmet. Om inte larmet kvitteras inom en viss tid kopplas det vidare till räddningstjänsten.

Om larmlagring ska användas ska systemet vara utfört enligt *SBF 110:8*.

Eventuell avstängning

Om brandlarmet skulle behöva stängas av tillfälligt, till exempel om heta arbeten ska genomföras, ska skärpt brand- och utrymningsberedskap hållas. Avstängningen ska också meddelas räddningstjänsten i förväg.

Kontroll och underhåll

Kontroller och underhåll ska utföras enligt *SBF 110:8* vilket innebär att larmanläggningen ska revisionsbesiktigas minst en gång per kalenderår med högst 15 månaders mellanrum.